

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**REGLEMENTAREA SERVICIILOR
DE INFORMAȚII ÎN FRANȚA,
GERMANIA, REGATUL UNIT ȘI
SPANIA**

material documentar

noiembrie 2025

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/pls/dic/site2015.page?den=dsdl-home1>

Documentare și sinteză Sebastian Simion,
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

FRANȚA	4
GERMANIA	7
REGATUL UNIT	11
SPANIA	14
WEBOGRAFIE	17

FRANȚA

1. Imaginea de ansamblu

În 2008, guvernul francez a inițiat o amplă reorganizare a serviciilor sale de informații și securitate. Reforma a avut ca scop promovarea unei reorganizări a serviciilor de informații, a unei cooperări mai strânse între acestea și a stabilirii unei guvernante unificate a activităților lor. Dintre cele șase servicii care alcătuiesc așa-numita „comunitate de informații” franceză:

- **două au competență generală** : *Direction générale de la sécurité extérieure (DGSE)* și *Direction central du renseignement intérieur (DCRI)* ;
- **patru sunt competente în sectoare specifice** : *Direction du renseignement militaire (DRM)*, *Direction de la protection et de la sécurité de la défense (DPSD)*, *Service de traitement du renseignement et d'action contre les circuits financiers clandestins (TRACFIN)* și *Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières (DNRED)* .

Cele șase servicii de informații și securitate sunt plasate sub autoritatea a trei ministere diferite.

În cadrul **Ministerului Forțelor Armate** (până în mai 2017, Ministerul Apărării) funcționează următoarele:

- **Direcția Generală pentru Securitate Externă (DGSE)**, care raportează direct ministrului și este responsabilă de coordonarea activităților de spionaj și contraspionaj în afara teritoriului național ([Codul Apărării](#), articolele [D3126-1](#) - [D3126-4](#));
- **Direcția de Cercetare și Securitate pentru Apărare (DRSD)**, care este responsabilă de elaborarea, împreună cu șefii organelor militare, a măsurilor necesare pentru protecția personalului, informațiilor și structurilor sensibile din subordinea Ministerului; Direcția este responsabilă și de gestionarea aplicării acestor măsuri ([Codul Apărării](#), articolele [D3126-5](#) - [D3126-9](#));
- **Direction du renseignement militaire (DRM)**, care raportează șefului Statului Major al Forțelor Armate și care este responsabilă de furnizarea de informații de strategie militară privind scenariile în care Forțele Armate trebuie să fie angajate ([Codul Apărării](#), articolele [D3126-10](#) - [D3126-14](#)).

Următoarele sunt în coordonarea **Ministerului de Interne**:

- ***Direction générale de la sécurité intérieure*** (**DGSI**), cu sarcina de a preveni și contracara, pe teritoriul francez, activitățile promovate de organizații naționale sau străine care vizează amenințarea securității țării (*Décret n. 2014-445 30 avril 2014... l'organisation de la direction générale de la sécurité intérieure de mai 2014-445* ; [Arrêté du 9 mai 2014 relatif à la protection du secret de la défense nationale au sein de la direction générale de la sécurité intérieure.](#)

În cadrul **Ministerului Economiei și Finanțelor** funcționează următoarele :

- ***Direcția Națională de Investigații și Control Vamal*** (**DNRED**), responsabilă de colectarea de informații privind circulația mărfurilor care intră și ies de pe teritoriul francez și de difuzarea acestor informații către serviciile vamale; Direcția este responsabilă în special de urmărirea investigațiilor de combatere a fraudei vamale ([Arrêté du 29 octobre 2007](#));
- Serviciul ***pentru Acțiunea Împotriva Circuitelor Financiare Clandestine*** (**TRACFIN**), o unitate națională de informații financiare însărcinată cu colectarea de informații privind circuitele financiare suspecte sau clandestine, spălarea banilor și finanțarea terorismului (**Codul Monetar și Financiar**, art. L561-23 și art. R561-33 - R561-37).

Pentru a promova dezvoltarea unei culturi comune în cadrul comunității de informații și pentru a încuraja o cooperare mai strânsă între acestea, în 2010 a fost înființată **Academia de informații** (*Décret nr. 2010-800 / 13 iulie 2010*). Academia, aflată instituțional pe lângă Prim-ministru, este responsabilă de instruirea personalului serviciilor de informații aflate sub autoritatea miniștrilor responsabili de securitatea internă, apărare, economie și buget, de consolidarea legăturilor dintre serviciile de informații și de promovarea unei *culturi* a informațiilor .

În 2015, a fost aprobată [LOI n° 2015-912 du 24 juillet 2015 relative au renseignement \(1\)](#), care răspundea necesității de a oferi Franței un cadru juridic complet și coerent în această materie. Legea urmărește următoarele obiective: redefinește misiunile serviciilor; identifică tehnicile de supraveghere autorizate, specificând mijloacele și instrumentele necesare serviciilor pentru a-și îndeplini sarcinile; reglementează regimul de autorizare relevant (scop, durată, conservarea și distrugerea datelor colectate, inclusiv a datelor din traficul telematic); definește procedurile de control și supraveghere pentru protejarea libertăților, prevăzând înființarea **Comisiei Naționale de Control al Tehnicilor de Informare** (**CNCTR**) ca o nouă autoritate administrativă independentă competentă în materie.

Abordând, de asemenea, mai multe coduri, legea stabilește un cadru de reglementare în care *serviciile de informații sunt autorizate să utilizeze tehnici de accesare a informațiilor rezervate anterior în scopuri judiciare* (izolația fonică a spațiilor private, interceptarea imaginilor și a datelor informatice, utilizarea de spyware, microfoane și dispozitive GPS). Cu toate acestea, se stipulează că tehnicile capabile să încalce grav *viața privată* trebuie utilizate în conformitate cu principiile **proporționalității și subsidiarității** și, în orice caz, urmând o procedură definită. Legea prevede, de asemenea, **dreptul de a face apel** la Consiliul de Stat împotriva deciziilor care autorizează utilizarea tehnicilor de colectare a informațiilor obținute ilegal.

În cele din urmă, prin [Legea nr. 2017-1510 din 30 octombrie 2017 privind consolidarea securității interne și lupta împotriva terorismului](#), articolele L855-1 A, B și C au fost introduse în Codul de securitate internă (*Code de la sécurité intérieure*), care constituie noul capitol V (*Des mesures de surveillance de certaines communications hertziennes*) din cadrul titlului V (**norme privind regimul de autorizare a accesului la informații**) din Cartea VIII referitoare la activitățile de informații .

Respectivele prevederi stabilesc, în primul rând, că serviciile de informații sunt autorizate să procedeze la interceptarea și exploatarea comunicațiilor electronice care utilizează unde **radio** (sau hertziene) și nu necesită intervenția unui operator, dacă nu este posibil ca accesul la aceste informații să se încadreze într-una dintre metodele prevăzute în cele patru capitole anterioare ale Titlului V.

Informațiile colectate prin intermediul acestei tehnici trebuie distruse în termen de șase ani de la descoperirea lor; în cazul informațiilor criptate, această perioadă începe să curgă de la decriptare. Transcrierea sau extragerea informațiilor în cauză este permisă numai în scopuri specifice.

În cele din urmă, *CNCTR menționată anterior va monitoriza respectarea prevederilor enumerate mai sus* .

2. Controlul parlamentar al serviciilor de informații

Controlul Parlamentului asupra activității serviciilor de informații și securitate franceze este asigurat de **Délégation parlementaire au renseignement**: un organism parlamentar bicameral creat în 2007 ([Loi n. 2007-1443 du 9 octobre 2007](#)).

Comisia este compusă din **patru deputați și patru senatori**. Președinții comisiilor permanente ale Adunării Naționale și Senatului responsabile cu apărarea și securitatea internă (*Comisia de Apărare* și , respectiv, *Comisia de Drept/Juridic*) sunt membri din oficiu ai delegației. Ceilalți patru membri ai organului parlamentar sunt

numiți de președinții fiecărei adunări pentru a asigura o reprezentare pluralistă între majoritate și opoziție. Cei doi deputați numiți de Președintele Adunării Naționale sunt desemnați la începutul fiecărei sesiuni legislative, iar mandatul lor durează pe durata mandatului parlamentar; cei doi senatori sunt desemnați după fiecare reînnoire parțială a Senatului. Președinția delegației este încredințată unuia dintre membrii din oficiu, alternativ: un an Președintelui Comisiei de *Apărare* și un an Președintelui Comisiei de *Drept / Juridice* .

Miniștrii de resort (Apărarea, Internele și Economia) sunt obligați să transmită delegației *informații* privind bugetul, activitățile generale și organizarea serviciilor aflate sub autoritatea lor. Aceste date nu pot viza activitățile specifice ale serviciilor și nici alte informații confidențiale.

În exercitarea funcțiilor sale de supraveghere, *delegația* poate audia Primul Ministru, miniștrii și Secretarul General al Apărării Naționale, precum și directorii celor șase servicii de informații . Lucrările delegației *sunt* protejate de secretul apărării naționale, la care sunt obligați atât membrii delegației, cât și personalul celor două adunări care participă la reuniuni.

În cadrul activității sale, *delegația* poate trimite recomandări sau observații Președintelui Republicii și Prim-ministrului, pe care le transmite și președinților fiecărei adunări și este obligată să prezinte un raport public anual privind evaluarea activităților sale, fără a face referire la datele protejate de secretul apărării naționale (a se vedea cel mai recent raport publicat: [2023-2024](#)).

GERMANIA

1. *Imaginea de ansamblu*

Sistemul *de informații* german este împărțit în următoarele trei structuri:

- a) **Serviciul Federal de Informații** ([Bundesnachrichtendienst](#) - BND), agenția *de informații* „externe” a Republicii Federale Germania, plasată sub controlul Cancelarului Federal;
- b) **Oficiul Federal pentru Apărarea Constituției** ([Bundesamt für Verfassungsschutz](#)), serviciul de informații german care operează pe teritoriul național (serviciul secret „intern”) și a cărui misiune principală este supravegherea activităților contrare Legii fundamentale germane (*Grundgesetz*). Acesta este subordonat direct Ministerului de Interne;
- c) **Serviciul de Protecție Militară** ([Militärischer Abschirmdienst](#) - MAD), care este responsabil cu contrainformațiile pentru a proteja securitatea Forțelor

Armata (*Bundeswehr*) . Serviciul se află sub jurisdicția Ministerului Federal al Apărării.

Aceste trei organisme aduc o contribuție semnificativă la protejarea securității interne și externe și funcționează în temeiul articolelor 73 alineatul (10) și 87 alineatul (1) din [Legea fundamentală](#).

Serviciul **Federal de Informații** efectuează cercetări și colectează informații în afara granițelor federale, precum și le evaluează pentru a sprijini politica guvernamentală. Acesta monitorizează activitățile ostile națiunii, fie că sunt desfășurate de indivizi sau de organizații criminale în sfera politică, economică și militară. Activitățile sale de informații în străinătate includ și terorismul.

Serviciul este guvernat de următoarele legi:

- Legea cu privire la Serviciul Federal de Informații ([Gesetz über den Bundesnachrichtendienst](#)), din 20 decembrie 1990, cu modificările ulterioare, ce definește sarcinile și atribuțiile acestuia;
- Legea privind condițiile și procedura autorizațiilor federale de securitate și protecția informațiilor clasificate (autorizație de securitate) ([Sicherheitsüberprüfungsgesetz](#) - SÜG), din 20 aprilie 1994;
- Legea privind limitarea vieții private în domeniile corespondenței, poștei și telecomunicațiilor ([Gesetz über die Beschränkung des Brief-, Post- und Fernmeldegeheimnis](#)), din 26 iunie 2001, cu modificările ulterioare
- Legea privind controlul parlamentar asupra serviciilor de securitate ale Federației ([Gesetz über die parlamentarische Kontrolle nachrichtendienstlicher Tätigkeit des Bundes](#)), din 29 iulie 2009, cu completările ulterioare.

Noua lege **de reformă a Serviciului Federal de Informații** ([Gesetz zur Ausland-Ausland-Fernmeldeaufklärung des Bundesnachrichtendienstes](#)), din 23 decembrie 2016, supune *Bundesnachrichtendienst* (BND) monitorizării de către un „comitet independent” compus din doi judecători, un procuror federal și un „comisar permanent” numit de Ministerul de Interne. Legea stabilește că supravegherea rețelelor internaționale de comunicații trebuie autorizată de Cancelarie (nu mai este autonomă) și interzice în mod explicit spionajul economic și industrial.

Reforma oferă, de asemenea, **o mai bună protecție a informatorilor** din cadrul serviciilor *de informații*, stabilind că BND este supus unor audieri publice anuale, în loc de cele secrete anterioare. De asemenea, permite BND să desfășoare operațiuni de spionaj în cadrul instituțiilor UE și al altor state membre ale UE, cu condiția ca acestea să vizeze colectarea de „informații importante pentru politica externă și de securitate a Germaniei”. În cele din urmă, reforma permite BND să colaboreze în

scopuri specifice (de exemplu, lupta **împotriva terorismului**) cu servicii de informații străine, cum ar fi *Agenția Națională de Securitate* a SUA (NSA), pentru a sprijini armata germană în misiuni externe sau pentru a colecta informații referitoare la securitatea germanilor din străinătate.

Oficiul **Federal pentru Protecția Constituției** desfășoară activități de informații **interne** pentru a proteja Constituția, acordând o atenție deosebită mișcărilor subversive și având sarcina de a proteja împotriva tuturor formelor de spionaj intern (responsabilitățile sale includ protejarea secretelor de stat și combaterea sabotajului). Este autorizat prin lege să gestioneze surse și să efectueze activități de observare a informațiilor.

În raport cu natura federală a statului, acesta este descentralizat în birouri situate în diferite *landuri* , care sunt complet autonome unele față de altele, au sarcini identice și nu pot primi ordine de la autoritatea centrală, care are doar competențe de coordonare și gestionare a bazei de date comune.

Utilizarea resurselor de informații este reglementată de diverse legi și de statutul intern. Următoarele prevederi legislative sunt deosebit de remarcabile:

- Legea privind îmbunătățirea colaborării în domeniul protecției constituționale ([*Gesetz zur Verbesserung der Zusammenarbeit im Bereich des Verfassungsschutzes*](#)), din 17 noiembrie 2015;
- Legea pentru apărarea Constituției (*Bundesverfassungsschutzgesetz*), din 20 decembrie 1990, cu modificările ulterioare;
- *Legea privind limitarea* (temporară a) *vieții private* în domeniile corespondenței, poștei și telecomunicațiilor ([*Gesetz über die Beschränkung des Brief-, Post- und Fernmeldegeheimnis*](#)), din 26 iunie 2001 (deja citată mai sus);
- Legea privind condițiile și procedura autorizațiilor de securitate ale Federației și protecția informațiilor clasificate (autorizație de securitate) (*Sicherheitsüberprüfungsgesetz* - SÜG), din 20 aprilie 1994 (citată anterior).

Serviciul de Informații Interne este responsabil și de misiuni de contrainformații pe teritoriul federal, precum și de investigații sub acoperire.

2. Controlul parlamentar al serviciilor de informații

La fel ca toate organele executive, Serviciile Federale de Informații și Securitate sunt supuse controlului parlamentar. Aceste controale sunt efectuate, în special, de către **Comitetul pentru Supravegherea Parlamentară a Activităților Federale de Informații** ([*Parlamentarisches Kontrollgremium - PKGr*](#)), în conformitate cu Legea privind Supravegherea Parlamentară a Activităților Federale de Informații ([*Gesetz über die parlamentarische Kontrolle nachrichtendienstlicher Tätigkeit des Bundes*](#) -

[Kontrollgremiumgesetz - PKGrG](#)) din 29 iulie 2009. Actualul Comitet, înființat odată cu reforma constituțională din 17 iulie 1999, a încorporat anteriorul organism de supraveghere, *Parlamentarische Kontrollkommission* (Comisia de Supraveghere Parlamentară), cu competențe extinse.

Guvernul federal este obligat să informeze Comitetul cu privire la activitățile serviciilor *de informații* și la evenimentele de o importanță deosebită. La cererea Comitetului, Guvernul trebuie să raporteze și cu privire la alte operațiuni. Comitetul poate examina documente și dosare ale serviciilor de informații, poate intervieva membri și poate avea acces la toate informațiile utilizate.

Comisia prezintă Bundestagului două rapoarte , primul la mijlocul sesiunii legislative și al doilea la sfârșitul acesteia. Dacă două treimi din membri sunt de acord, pot fi făcute publice și alte rapoarte specifice.

La începutul fiecărei sesiuni legislative, *Bundestag* alege membrii Comisiei de Supraveghere Parlamentară dintre membrii noii adunări legislative. Numărul parlamentarilor care vor face parte din Comisie este decis imediat înainte de alegerea lor, la fel ca și regulile de funcționare și componență a acesteia. Membrii sunt aleși cu majoritate absolută de *Bundestag* , iar mandatul lor expiră dacă încetează să mai dețină funcția, părăsesc grupul lor parlamentar sau devin membri ai guvernului. Comisia se întrunește cel puțin o dată la trei luni (în practică, o dată pe lună) și poate fi convocată și la cererea unuia dintre membrii săi. Mandatul său continuă și după sfârșitul sesiunii legislative, până la alegerea unei noi Comisii.

Președinția Comitetului durează un an și este exercitată alternativ de majoritate și opoziție.

Două modificări legislative importante aprobate de *Bundestag* în iulie 2009 au afectat sistemul de control parlamentar al activităților federale de informații și securitate. În primul rând, introducerea [articolului 45d din Legea fundamentală](#), care a survenit odată cu amendamentul constituțional din 17 iulie 2009, are scopul de a proteja și consolida dreptul Parlamentului de a supraveghea activitățile de informații și securitate ale guvernului. Astfel, nu numai că a fost conferit control constituțional asupra activităților *de informații* ale guvernului federal și pentru a proteja drepturile cetățenilor la libertate, dar a fost consolidată și poziția Comitetului cu privire la dreptul său de a primi informații de la puterea executivă.

În al doilea rând, Legea privind dezvoltarea ulterioară a supravegherii parlamentare a serviciilor federale de informații și securitate ([Gesetz zur Fortentwicklung der parlamentarischen Kontrolle der Nachrichtendienste des Bundes](#)) din 29 iulie 2009 a îmbunătățit capacitățile de informare și intervenție ale Comisiei parlamentare de supraveghere și a clarificat faptul că obligația de cooperare a guvernului federal

constituie o obligație legală reală. Legea extinde competențele de anchetă ale Comisiei parlamentare de supraveghere, a cărei activitate continuă să se desfășoare cu ușile închise pentru a proteja principiul confidențialității informațiilor transmise de guvernul federal.

Înainte de înființarea Comisiei Parlamentare de Control, *Bundestag*ul exercita aceeași funcție prin intermediul *Parlamentarische Vertrauensmännnergremium (PMVG)*, înființat în 1956 de Konrad Adenauer, fără nicio bază juridică. În 1978, o lege a înființat *Parlamentarische Kontrollkommission (PKK)*, care a fost ulterior transformată în actuala Comisie, cu sarcini extinse și mai specifice.

REGATUL UNIT

1. Imaginea de ansamblu

Organizarea și activitățile serviciilor de informații din Regatul Unit sunt guvernate în principal de *Legea serviciilor de informații din 1994*, astfel cum a fost modificată prin *Legea privind reglementarea competențelor de investigare din 2000* și de *Legea privind justiția și securitatea din 2013*. Mai recent, cadrul de reglementare a fost definit în completare, odată cu adoptarea Legii *privind competențele de investigare din 2016*, cu modificările ulterioare.

Serviciile de informații ale Regatului Unit sunt *Serviciul de Securitate*, *Serviciul Secret de Informații (SIS)* și Cartierul *General al Comunicațiilor Guvernamentale (GCHQ)*.

- **Serviciul de Securitate**, cunoscut și sub numele de *MI5 (Informații Militare, Secțiunea 5)*, este serviciul responsabil pentru **securitatea internă și contraspionaj**. Este responsabil pentru protejarea împotriva amenințărilor la adresa securității naționale (atât la adresa democrației parlamentare, cât și a intereselor economice britanice) și pentru combaterea criminalității grave, a terorismului și a spionajului în Regatul Unit. Inițial încorporat (în 1909) ca parte a *Biroului Serviciilor Secrete*, a început a utiliza numele actual de *MI5* în 1915.
- *SIS*, mai cunoscut sub numele de *MI6 (Serviciul de Informații Militare, Secțiunea 6)*, fondat în 1909 ca secție externă a *Biroului Serviciilor Secrete*, este agenția **de spionaj extern** din cadrul *Ministerului de Externe*.
- *GCHQ*, înființat în 1919, este agenția guvernamentală responsabilă de **securitatea comunicațiilor, spionaj și contraspionaj**, o activitate cunoscută din punct de vedere tehnic sub numele de **SIGINT (SIGNAL Intelligence)** și constând în colectarea de informații prin interceptarea și analiza semnalelor, fie că sunt emise între persoane (de

exemplu, comunicații radio), fie între mașini (ca în cazul ELINT , spionaj efectuat cu ajutorul semnalelor electronice), fie printr-o combinație a celor două.

- Toate cele trei servicii sunt plasate sub conducerea formală a *Comisiei Comune de Informații* (JIC), un comitet intern din cadrul *Cabinetului* responsabil de coordonarea activităților de securitate națională.

2. Controlul parlamentar al serviciilor de informații

Legea din 1994 a înființat (secțiunea 10; anexa 3) *Comitetul pentru Informații și Securitate* (CSI), un **organism cu funcții de supraveghere** a activităților, administrării și cheltuielilor celor trei servicii principale de informații și securitate care operează în Regatul Unit. Puterile sale de supraveghere, care acopereau inițial activitatea *Serviciului de Securitate*, a *Serviciului Secret de Informații* și a *Sediului Central al Comunicațiilor Guvernamentale* , au fost extinse (inițial ca o chestiune de practică, apoi prin prevedere expresă a noii Legi din 2013) pentru a supraveghea activitățile *Comitetului Comun de Informații* .

Opțiunea inițială a legiuitorului britanic, care a căzut pe înființarea nu a unei comisii parlamentare, ci a unui organism extern Parlamentului care deriva din acesta, a fost reformată odată cu aprobarea *Legii privind justiția și securitatea* (din 2013), care a transformat ISC într-un comitet parlamentar, cu atribuții stabilite prin lege (*comitet statutar*), precum și cu puteri de control sporite (extinse explicit, așa cum s-a menționat, la activitățile de securitate și *informații* ale Guvernului : art. 2).

Conform Legii din 1994, cei nouă membri au fost numiți de Prim-ministru dintre membrii Camerei Comunelor și ai Camerei Lorzilor, după consultarea cu liderul opoziției și asigurând reprezentarea inter-partid ; ulterior, în 2008, Camera Comunelor a adoptat o rezoluție prin care rezerva numirea membrilor *Comitetului de Selecție* al aceleiași Camere, fără a aduce atingere puterii de numire a Prim-ministrului (regula a fost codificată în [Regulamentul Camerei , articolul 152E](#)).

Legea *privind justiția și securitatea din 2013* ([secțiunea 1](#)) prevede că **membrii comitetului** sunt numiți de cele două Camere ale Parlamentului dintre membrii lor. Prin urmare, obligația de raportare a comitetului, îndeplinită anterior față de prim-ministru prin prezentarea unui raport anual (pe care prim-ministrul însuși îl prezenta Camerelor Parlamentului, eventual eliminând orice părți a căror divulgare, în opinia sa și după consultarea ISC, ar putea pune în pericol funcționalitatea și eficacitatea serviciilor de securitate) este acum îndreptată către Camere. Cu toate acestea, în conformitate cu legislația anterioară, se prevede ca documentul să fie transmis mai întâi prim-ministrului, care, de acord cu comitetul însuși, poate omite orice părți considerate prejudiciabile operațiunilor efectuate de serviciile de

informații (secțiunea 3 a legii menționate); existența unor astfel de omisiuni trebuie, în orice caz, să fie luată în considerare în raportul prezentat Camerelor Parlamentului.

Este demn de remarcat faptul că reforma din 2013 a urmat unei **revizuirii critice a modelului de supraveghere** centrat pe ISC. Acest model a fost considerat în general deficitar, în primul rând din cauza limitărilor impuse (de legea de înființare a acestuia) accesului comitetului la informațiile deținute de agențiile de informații, ceea ce a slăbit capacitățile sale de investigare (un aspect evidențiat în mai multe cazuri examinate de comitet, care au pus sub semnul întrebării responsabilitatea guvernului în operațiunile antiteroriste); în al doilea rând, din cauza lipsei de transparență în operațiunile organismului, care, parțial din cauza naturii private a ședințelor sale, se îndepărta în mod clar de sistemul de control parlamentar.

În special în ceea ce privește acest al doilea aspect, Guvernul a inițiat o reflecție inițială asupra oportunității de a reînnoi statutul și structura organizatorică a ISC în 2007, ca parte a inițiativelor – prevăzute în *Cartea albă privind guvernarea Marii Britanii* – care vizau reformarea administrației publice și consolidarea responsabilității politice a guvernului. Ulterior, elaborarea unei Cărți verzi privind justiția și securitatea (publicată de ministrul justiției în octombrie 2011: *Cartea verde privind justiția și securitatea*) a oferit oportunitatea de a examina opțiuni pentru revizuirea structurii instituționale a ISC, în vederea depășirii naturii sale considerate atipice / inadecvate și a stabilirii unei relații directe și organice cu Parlamentul prin transformarea sa într-o comisie parlamentară.

În acest sens, diversele opțiuni luate în considerare în document s-au concentrat în esență pe gradul de confidențialitate pe care natura instituțională a noii comisii parlamentare l-ar implica pentru informațiile pe care le-ar dobândi în activitatea sa. În opinia Guvernului, în special, necesitatea de a păstra confidențialitatea informațiilor considerate relevante pentru securitatea națională ar fi făcut preferabilă înființarea unui *comitet statutar*, reglementat de lege în ceea ce privește obligațiile sale de raportare, relațiile sale cu Guvernul și măsurile de confidențialitate pentru documentele sale, mai degrabă decât crearea unui *comitet departamental restrâns*, a cărui competență, conform modelului obișnuit, ar avea ca obiectiv general activitatea administrativă, politicile și bugetul departamentului guvernamental relevant și al organismelor conexe. În acest caz, protejarea confidențialității informațiilor prelucrate de comisie ar fi necesitat specificarea, cu prevederi de reglementare specifice care să fie reiterate în *regulamentul* parlamentar la începutul fiecărei legislaturi, a domeniului de aplicare al responsabilităților sale și a procedurilor specifice de funcționare, însă Guvernul nu ar fi putut respinge posibila diseminare a informațiilor „sensibile”.

Din aceste premise și din necesitatea de a identifica echilibrul **dintre** secretul informațiilor relevante pentru **securitatea națională** și **eficacitatea controalelor parlamentare**, derivă disciplina dictată de legea din 2013, care, deși atribuie

supravegherea activităților de informații sferei parlamentare , a prevăzut „filtrul” guvernului asupra raportului comisiei destinat Parlamentului, amânând modalitățile procedurale specifice unui memorandum de înțelegere *convenit* între Prim-ministru și comisie.

SPANIA

Cadrul juridic spaniol în domeniul informațiilor, în conformitate cu tendința internațională din ultimele trei decenii, a fost profund modernizat prin două legi adoptate în 2002, urmate de diverse instrumente de reglementare. Diferite mecanisme de supraveghere (guvernamentale, judiciare, parlamentare și cele ale Ombudsmanului) au fost detaliate sau consolidate, cu grade diferite de succes. Doar reforma legii privind secretele oficiale rămâne în așteptare (în [stadiul de proiect](#), în august 2025)

1. *Imaginea de ansamblu*

Sectorul serviciilor de informații a fost afectat de o serie de reforme în anii 2000. Prin [Legea 11/2002](#) , din 6 mai, de reglementare a Centrului Național de Informații , legiuitorul spaniol a colectat într-o formă unitară legislația privind regimul juridic al serviciilor de informații, înființând **Centrul Național de Informații** ([Centro Nacional de Inteligencia](#)) ^[2] .

Centrul Național de Informații este un organism public special, atașat organic Ministerului Apărării. Sarcina sa principală este de a furniza Președintelui Guvernului și Guvernului însuși toate informațiile, analizele, studiile și propunerile necesare pentru a preveni și evita orice pericol, amenințare sau agresiune împotriva independenței și integrității teritoriale a Spaniei, a intereselor naționale și a stabilității statului de drept și a instituțiilor sale.

Centrul este împărțit într-o Direcție, un Secretariat General și alte unități stabilite prin regulament (a se vedea [Decretul Regal 436/2002](#) , din 10 mai, privind stabilirea structurii organizatorice a Centrului Național de Informații). Directorul Centrului deține titlul de Secretar de Stat și este numit prin decret regal aprobat de Consiliul de Miniștri, la propunerea Ministrului Apărării. Mandatul său este de **cinci ani** .

Obiectivele Centrului sunt definite anual de Consiliul de Miniștri, prin aprobarea unei *directive privind informațiile*, care este secretă.

Centrul trebuie să funcționeze, de asemenea, în strânsă coordonare cu alte servicii de informații și securitate, atât în cadrul Corpului și Forțelor de Securitate ale Statului, cât și în administrația civilă și militară; în acest scop, Legea 11/2002 a înființat Comisia Delegată a Guvernului pentru Afaceri de Informații (*Comisión Delegada del Gobierno para Asuntos de Inteligencia*), prezidată de vicepreședintele Guvernului și formată

din miniștrii Afacerilor Externe, Apărării, Internelor și Economiei, secretarul general al Președinției, secretarul de stat pentru Securitate și directorul Centrului Național de Informații .

Reglementarea **controlului judiciar** al activităților desfășurate de Centrul Național de Informații este cuprinsă în [Legea organică 2/2002](#) , din 6 mai, de reglementare a controlului judiciar prealabil al Centrului Național de Informații , complementară Legii 11/2002. Aprobarea unei legi organice a fost necesară, în baza articolului 81 din Constituția spaniolă („Legile organice sunt cele referitoare la punerea în aplicare a drepturilor fundamentale și a libertăților publice...”), deoarece unele dintre activitățile desfășurate de Centru pot viza drepturile fundamentale ale persoanei garantate de articolul 18, alineatele 2 și 3, din Constituția Spaniei („2. Domiciliul este inviolabil. Nu se va permite accesul sau percheziția fără consimțământul proprietarului sau o hotărâre judecătorească, cu excepția cazului de infracțiune flagrantă. 3. Se garantează secretul comunicațiilor, în special al comunicațiilor poștale, telegrafice și telefonice, cu excepția cazului în care se dispune prin hotărâre judecătorească”), adică inviolabilitatea domiciliului și secretul comunicațiilor; În plus, Legea organică 2/2002 a introdus modificări ca urmare a Legii organice 6/1985, privind sistemul judiciar.

Mai exact, legea prevede numirea unui judecător la Curtea Supremă, responsabil cu acordarea sau retragerea autorizației judiciare Directorului Centrului Național de Informații pentru efectuarea de percheziții domiciliare sau interceptarea comunicațiilor. Judecătorul este numit pentru un mandat de cinci ani de către Consiliul General al Magistraturii și este ales dintre judecătorii cu cel puțin trei ani de vechime la Curtea Supremă. Judecătorul trebuie să se pronunțe în termen de 72 de ore de la primirea cererii de autorizare, printr-o rezoluție motivată; acest termen poate fi redus în mod excepțional la 24 de ore, din motive de urgență justificate în mod corespunzător de către Directorul Centrului Național de Informații.

2. Controlul parlamentar al serviciilor de informații

Articolul 11 din [Legea 11/2002](#) reglementează **controlul parlamentar** al Centrului Național de Informații , prevăzând că acesta este exercitat de **Comisia Specială pentru Controlul Cheltuielilor Destinate Scopurilor Rezervate** ([Comisión que controla los créditos destinados a gastos reservados](#)) a Congresului Deputaților, prezidată de Președintele Congresului. În acest scop, aceasta este informată atât cu directivele anuale privind *informațiile* , cât și cu raportul anual întocmit de directorul Centrului, care conține o evaluare a activităților desfășurate și a gradului de realizare a obiectivelor stabilite.

Legea 11/2002 - Articolul 11. Controlul parlamentar

1. Centrul Național de Informații va prezenta Congresului Deputaților, în modul prevăzut de Regulamentul său de procedură, prin intermediul Comisiei care supraveghează fondurile alocate cheltuielilor clasificate, prezidată de Președintele Camerei Reprezentanților, informațiile corespunzătoare privind funcționarea și activitățile sale. Conținutul acestor sesiuni și deliberările aferente vor fi secrete.
2. Comisia menționată anterior a Congresului Deputaților va avea acces la cunoștințele despre chestiuni clasificate, cu excepția celor referitoare la sursele și mijloacele Centrului Național de Informații și a celor care provin de la servicii străine sau organizații internaționale, în condițiile stabilite în acordurile și convențiile corespunzătoare pentru schimbul de informații clasificate.
3. Membrii Comisiei competente sunt obligați, în conformitate cu Regulamentul de procedură al Congresului Deputaților, să păstreze confidențialitatea informațiilor și documentelor pe care le primesc. După examinarea documentelor, acestea vor fi returnate Centrului Național de Informații pentru păstrare, neputându-se păstra originale, copii sau reproduceri.
4. Comisia menționată în prezentul articol va fi informată despre obiectivele de informații stabilite anual de Guvern și despre raportul, tot anual, întocmit de Directorul Centrului Național de Informații, care evaluează activitățile, situația și gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite pentru perioada precedentă.

WEBOGRAFIE

Legal Aspects Of The European Intelligence Services' Activities (2022)

<https://www.abw.gov.pl/download/18/4088/LegalaspectsoftheEuropeanzokladka.pdf>

Parliamentary Oversight Of Security And Intelligence Agencies In The European Union (2011)

https://www.agora-parl.org/sites/default/files/agora-documents/parliamentary_oversight_of_security_and_intelligence_agencies_in_the_european_union.pdf

DCAF / Hans Born and Ian Leigh: Democratic Accountability of Intelligence Services (2007)

https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/PP19_Born_Leigh.pdf

France's Intelligence Community: An Overview <https://greydynamics.com/frances-intelligence-community-an-overview/>

<https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/17/organes/delegations-comites-offices/delegation-renseignement>

The German Domestic Intelligence Community

https://www.verfassungsschutz.de/EN/about-us/german-intelligence-services/german-intelligence-services_node.html

The Conduct of Intelligence in Democracies: Processes, Practices, Cultures edited by Florina Cristiana Matei and Carolyn Halladay

<https://www.rienner.com/uploads/5cc34ebfcc2a4.pdf>